

Biotehnički fakultet / RATARSTVO I POVRTARSTVO / ALTERNATIVNE RATARSKE KULTURE

Uslovjenost drugim predmetima	Nema uslovjenosti za prijavljivanje i slušanje predmeta
Ciljevi izučavanja predmeta	Cilj predmeta je da studenti steknu znanja o alternativnim ratarskim kulturama koje se mogu gajiti u Crnoj Gori, njihovoj botaničkoj pripadnosti, zahtjevima prema klimatskim uslovima, tehnologiji proizvodnje, načinu korišćenja, prehrambenoj i drugim vidovima upotrebe vrijednosti.
Ime i prezime nastavnika i saradnika	Prof. dr Zoran Jovović Dr Ana Velimirović
Metod nastave i savladanja gradiva	Predavanja, vježbe, laboratorijske vježbe, terenska nastava, seminarски radovi, konsultacije i dr.
I nedjelja, pred.	Pojam, značaj i upotreba alternativnih kultura
I nedjelja, vježbe	Definicija, podjela i značaj alternativnih kultura
II nedjelja, pred.	Alternativna žita (spelta, tritikale)
II nedjelja, vježbe	Morfološke osobine spelte i tritikalea, faze rasta i razvoja, odnos prema faktorima spoljašnje sredine.
III nedjelja, pred.	Alternativna žita (heljda, amarant)
III nedjelja, vježbe	Morfološke osobine heljde i amaranta, faze rasta i razvoja, odnos prema faktorima spoljašnje sredine.
IV nedjelja, pred.	Alternativna žita (Kukuruz - tvrdunac, šećerac, kokicar)
IV nedjelja, vježbe	Morfološke osobine kukuruza tvrdunca, šećerca i kokičara, faze rasta i razvoja, odnos prema faktorima spoljašnje sredine.
V nedjelja, pred.	Alternativna žita (golozrni ječam, golozrni ovas)
V nedjelja, vježbe	Morfološke osobine golozrnog ječma i golozrnog ovsa, faze rasta i razvoja, odnos prema faktorima spoljašnje sredine.
VI nedjelja, pred.	Alternativne bjelančevinaste biljke (zelena i crna soja)
VI nedjelja, vježbe	Morfološke osobine zelene i crne soje, faze rasta i razvoja, odnos prema faktorima spoljašnje sredine.
VII nedjelja, pred.	Alternativne bjelančevinaste biljke (azuki pasulj, mungo pasulj)
VII nedjelja, vježbe	Morfološke osobine azuki i mungo pasulja, faze rasta i razvoja, odnos prema faktorima spoljašnje sredine.
VIII nedjelja, pred.	Alternativne bjelančevinaste biljke (vigna, naut)
VIII nedjelja, vježbe	Morfološke osobine vigne i nauta, faze rasta i razvoja, odnos prema faktorima spoljašnje sredine.
IX nedjelja, pred.	Alternativne energetske biljke (miskantus)
IX nedjelja, vježbe	Morfološke osobine miskantusa, faze rasta i razvoja, odnos prema faktorima spoljašnje sredine.
X nedjelja, pred.	Alternativne korjenaste i gomoljaste biljke (čičoka, slatki krompir)
X nedjelja, vježbe	Morfološke osobine čičoke i slatkog krompira, faze rasta i razvoja, odnos prema faktorima spoljašnje sredine.
XI nedjelja, pred.	Alternativne uljane biljke (divlji lan, uljana tikva)
XI nedjelja, vježbe	Morfološke osobine divljeg lana i uljane repice, faze rasta i razvoja, odnos prema faktorima spoljašnje sredine.
XII nedjelja, pred.	Alternativne tekstilne biljke (lan, konoplja)
XII nedjelja, vježbe	Morfološke osobine lana i konoplje, faze rasta i razvoja, odnos prema faktorima spoljašnje sredine.
XIII nedjelja, pred.	Alternativne ljekovite biljke (stevia, slatki korijen)
XIII nedjelja, vježbe	Morfološke osobine stevie i slatkog korijena, faze rasta i razvoja, odnos prema faktorima spoljašnje sredine.
XIV nedjelja, pred.	Alternativne ljekovite biljke (smilje, hajducka trava)
XIV nedjelja, vježbe	Morfološke osobine smilja i hajdučke trave, faze rasta i razvoja, odnos prema faktorima spoljašnje sredine.
XV nedjelja, pred.	Alternativne ljekovite biljke (kantarion, kopriva)
XV nedjelja, vježbe	Morfološke osobine kantariona i koprive, faze rasta i razvoja, odnos prema faktorima spoljašnje sredine.
Obaveze studenta u toku nastave	Studenti su obavezni da prisustvuju nastavi, terenskim i laboratorijskim vježbama i svim drugim predviđenim aktivnostima i da aktivno učestvuju u izradi postavljenih zadataka u okviru grupe

Konsultacije	Studentima će biti omogućene redovne nedjeljne konsultacije
Opterećenje studenta u casovima	Nedjeljno: 6 kredita x 40/30 = 8 sati. Struktura: 3 sata predavanja; 1 sat vježbe; 4 sata individualnog rada studenta uključujući i konsultacije: U toku semestra: Nastava i završni ispit: 8 x 16 = 128 sati. Neophodne pripreme prije početka semestra: 2 x 8 sati = 16 sati. Ukupno opterećenje za predmet: 6 x 30 = 180 sati. Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 - 36 sati. Struktura opterećenja: 128 sati (nastava) + 16 sati (priprema) + 36 sati (dopunski rad).
Literatura	- Gadžo, D., Đikić, M., Jovović, Z., Mijić, A. (2017): Alternativni ratarski usjevi. Poljoprivredni-prehrabreni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, Bosna i Hercegovina. - Glamočlija, Đ., Janković, S., Popović, V., Filipović, V., Kuzevski, J., Ugrenović, V. (2015): Alternativne ratarske biljke u konvencionalnom i organskom sistemu gajenja. Institut za primenjene nauke u poljoprivredi, Beograd. - Jovović, Z., Muminović, Š., Baričević, D., Stešević, D. (2017): Tehnologija proizvodnje ljekovitog, aromatičnog i začinskog bilja. Monografija, Univerzitet Crne Gore, Biotehnički fakultet Podgorica
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje	- Prisustvo nastavi 5 poena - Test 7 poena - Seminarski rad 8 poena - Dva kolokvijuma po 20 poena, ukupno 40 poena - Završni ispit 40 poena Ocjena: broj poena: A (≥ 90 do 100 poena); B (≥ 80 do < 90); C (≥ 70 do < 80); D (≥ 60 do < 70); E (≥ 50 do < 60); F < od 50 Prelazna ocjena se dobija ako se kumulativno sakupi najmanje 50 poena
Posebne naznake za predmet	
Napomena	
Ishodi učenja	Nakon uspješno savladanog predmeta studenti će moći da: - razumiju uticaj biotskih i abiotских stresova na rast i razvoj alternativnih kultura - procijene mogućnost uzgoja pojedinih alternativnih kultura u agroekološkim uslovima Crne Gore - samostalno planiraju tehnologiju proizvodnje alternativnih ratarskih kultura u zavisnosti od sistema biljne proizvodnje - razumiju probleme uvođenja alternativnih kultura u postojeće plodorede - preporuče odgovarajuću tehnologiju proizvodnje izabranih alternativnih kultura u zavisnosti od agroekoloških uslova koji vladaju u pojedinim proizvodnim rejonima